

вах одушевляла нас всіх, а коли треба буде діл, аби ми могли числити на спільну працю."

(М. С.)

АНАРХІСТИЧНЕ.

Німецько-американська анархістична часопись „Chicagoer Arbeiterzeitung“ навісала у однім з останніх чисел так: „Уні рішучі противники робітничого законодавства не тому що не хочемо поправки долі робітників, а тому що вважаємо за неможливу поправу долі робітничих мас через закони, а що чичить ся поправки, якої меншість може досягнути на кошт суєнільності, то в тім бачимо радше причину задрости та перешкоду для визволення людности“. Огже „Arbeiterzeitung“ заявляє ся проти законів, що заборонюють працю дітей. Вона противить ся законам про короткий робочий час, противить ся всім законним способам, що можуть охороняти жите робітників занятих при небезпечних машинах; противить ся всяким інспекціям фабрик і майнів; коротко, як сама каже, рішучо противить ся робітничому законодавству. А деякі не поправні мрітелі думають, що між соціалістами і анархістами нема ріжницї. За те ми соціалісти не бачимо причини, чому анархісти зі своїм „Арбайтерцайтунг“ не прилучать ся до союзу фабрикантів. Фабриканти також противні робітничому законодавству.

3 робітничого жита.

Вінніцег. Дня 15-го падоліста с. р. на С. Р. Р. ярді один з робітників, який направляв вози, зістав інджасм потовчений так, що нема сумніву, аби до доби не попрощавсь з сим світом, аби не сталась одна могла більше.

БРАТЕРСТВО В СОЦІАЛІЗМІ.

Каміяр т. Павло Провальний, що працює при обробленю камію в одній з віннівежських каміярень, розказав нам ось що. В його каміярні, крім декількох українців, працюють також робітники французи та англійці. Французи та англійці погано обходились з українцями. Так і жили собі русини окремо, французи окремо. Але недавно

один з русинів запитав одного француза, якої він віра. А француз відповів: „Я соціаліст“. „Твій я соціаліст!“ арадів наш товариш. Два соціаліста-робітника француз і укаїнєць взяли за руки і радісно дивились один на одного. Брат знайшов брата!.. „Мої усі товариші усі соціалісти“, казав француз. „Мої теж!“ відповів русин. Тут уся фабрика порозумілась. І велике було тоді єввято робітникам, що познаходили один одного в Соціалізм! Тепер на тій каміярні жите цілком відмінилось.

Французи вже не гордуть русинами, ні! тепер брат поспішив помагати братові в роботі. Де важкий камінь, робітники збігають ся і помагають перевернути його своєму товаришові. Один до одного усміхаєть ся, один за одним стоїть. З таким братерством не страшна боротьба з капіталістом! Коли так побратають ся робітники усієї Канади, годі приїде наше визволення, приїде соціалізм! Оце і зміст тих слів: „Пролетарі усіх країв, єднайтесь!“

В останніх комунальних виборах в Бельгії соціалісти віднесли величаву побіду.

Процес против тов. Петібона, якому закидають участь в конспірації против бывшего губернатора стейту Айдаго, Стейненберга, має начати єй 21. новембра с. р.

За 8-мо годинний день. Джон Кіган, пятий віце-президент Інтернаціональної Асоціації Механіків, екликує організаційний м'їтинг Нью-Йорка та інших міст того-ж стану, аби підготовити загальне домога на восьми-годинного робочого дня, як в Штейтах так і в Канаді будучої весни. Інші президенти тієї асоціації (юні) були розіслані в різні місцевости держави робити організаційні м'їтинги в тім же напрямку.

НА ВІЛЬНІЙ ЗЕМЛІ ВАШІНГТОНА.

В Seattle, Wash., в Сполучених Державах, ведуть тепер наші товариші завзяту боротьбу за свободу слова. В тім місті мейор Мур (Moore), вибраний з т. зв.

„робітничої партії“, відіграє роль турецького баші і заборонює проповідувати соціалізму, та арештовує соціалістичних бесідників. Однакж наші брані товариші показали, що не дядуть ся застрашити себе капіталістичним посіпакам. Звичайно соціалістичні бесідники заявили готовість спротивити ся забороні мейора без загляду на наслідки. 28-го жовтня с. р. вирушила против соціалістичних бесідників вся поліція і, скоро лиш котрий з них заговорив яке слово, сейчас його арештовували. Так дістало ся до арешту шістнадцять соціалістів — чоловіків і жінок. Діяло ся се в сей спосіб, що арештованих товаришів заступали все нові, аж поки не остало ся нікого, хто міг би говорити.

Описуючи згадку, незвичайну в цивілізованих краях і часах демонстрацій, наш братній орган „The Seattle Socialist“ дає між иньшим отсеї образец:

„Сьогодні на Пайк стр'ї в далеком, віддаленім закутку міста, дві сотні людей були свідками найчудовішого взірця поліційської тиранії, який можна було коли-небудь бачити навіть в Сейтел (Seattle).

Чотири жінки-соціалістки хотіли говорити до зовсім мирної громади людей, і за те арештували їх чотири велитня-полісмена — на розказ шефа поліції Вапенштайна та „робітничого“ мейора Мура. Всякий жалувал полісменів. Навіть якийсь попик сказав, що се вже занадто брутально.

Міссіс Гетті Тайтус була перша. Вона відсв'ївала соціалістичну пісню „Де-вять-десять-девять“ і ніхто її не перешкадав. Очевидно-полісмени не мали розказу заборонювати співу. Тоді вона начала говорити про „Американську революцію“ і зараз дістала наказ — замовчати. Міссіс Тайтус відповіла: „Я маю право говорити“ і зараз її арештували та змкнули в поліційнім возі.

Зараз виступила на платформу товаришка Флорид Гайд, зі своєю осьми-місячною дитинкою на руках. Заледви промовила: „Дістанемо свободу мови, хоч би й прийшло ся нам пійти до арештів з нашими дітьми“, а вже другий „відважний“ полісмен відіпроводив її до поліційного вога.

Тоді, товаришка Гортензія Вагенкнехт, держучи за

руки свою однорічну дівчинку, виступила на місце, опорожниєне через міссіс Гайд і заявила: „Се може і єсмінно декому з вас, чоловіки, але не так поно для нас, материй. Се незвичайно поважна справа йти до арешту з дитиною на руках“, і її арештували.

Та заледви товаришка Вагенкнехт зійшла у долину, коли на її місце вискочила товаришка Др. Файсет. Вона начала говорити, з якої причини стала гона соціалісткою, сказала про книжку Оптона Сінклейра (The Jungle) і — сержант поліційний арештував її. Поки товаришка Файсет начала говорити, громада илєскала їй через повних дві минуть, а жли її арештовано, товпа демонстраційно заєспівала американську патріотичну пісню „Вільний Край Свободи“ і розійшла ся.

З арешту випущено товаришок Вагенкнехт та Гайд, бо вони не хотіли розлучити ся з своїми немовлятами. Та вони зараз вернули ся на те саме місце і говорили знов.

Шеф Вапенштайн грозив обом матирям, що коли ще раз дістане їх в свої руки, то силою забере від них діти і замкне їх самих. І тому отсі обі молоді дівчат-матері вернули просто назад і два височезні на шість стіп полісмени знов вєди їх до арешту, поки змогли сказати по кілька речень... „Шеф поліції не прийняв кавці за тих жінок“. Оттак то діє ся на „вільній“ — для капіталістів землиці Вашингтона. За взірцями безличности і брутальности поліції не все треба шукати аж — в Росії.

При нагоді — не від річи буде запитати, скільки є у нас таких жінок, як наші товаришки — Американки в Сейтел?

М. С.

3 Польщі. Пекарі Варшави мають найкращі організації в цілій Польщі; вони так прикрутили своїх господарів, що ті кричать на усей євіт про „тиранію“ робітників над ними. Жаден пекар не може бути сквітований без згоди пекарської юнії, яка пильно охороняє свої члени від щоденних дрібних причіпок господарів, які особливо процвітали до заведеня юній.

3 ГАЛИЧИНІ.

Страйк двірської служби вибух на фільварку Тадея Цанського в Залізцях. Причина страйку та, що управа фільварку почала давати службі місто одного літра молока незбираного — молоко центрифугою відтопчене. Се вже другий страйк в єім році на згаданім фільварку. Перший раз застрайкувала служба з початком пересня с. р., позаяк місто жита, котре сего року дороге, Цанський звелів службі видати титулом ординарні ячмінь. По одностороннім страйку, додала управа фільварку до належних службі мірок о одну четвєртину більше. Треба проти те згадати, що Цанський сего року робив на тім житю аж чотири інтереси. Продавав сєлданом жито на насінє по 24 корон тоді, коли його ціна була 20 корон. Дальше не потребував жита відставляти нігде, бо сєляне брали просто зі шпихліра. При закупні сєлянами жито робив ще політику кажучи: „ага, чому не ідете до Петрушевича“. В кінці хотів ще на форналях робити інтереси, хоча єімі місце дорожнього жита впхнути дешєвий ячмінь. „На гоногово, а здорово!“

3 Теребовлі доносять: Наше місто обурєне по причині страшних річій, які діють ся в тутєйшій військової залозі. В часі двох останніх тижнів п'ятьох рекрутів відобрало собі жите через повішенє, а то чотири із полку драгонів і одєн з 23-го баталіону стрільців. Нєщасні рекрути не могли видєржати зв'їрського знущаня старшини підчас „обрехтунку“. Драгони рекрутовані з Чех, сини заможних чєских сєлян і кинєні далеко від вїтчини, знайшли смерть під тягаром військової служби. Ротмайстром в тім полку є гр. Козєбродський, подільський єбшарник який за крайно нєлюдєске знущанє над воєками, за бите і брутальнє поведєне був днїч караний військовим судом. Як сказано, сєред тєребовєльського населєня настало вєлєке обурєне. Коли на місци, де вєєв труп одного драгона, явив ся офіцєр, жєнщини обкинули єго камінєм. Треба ще при тім зазначити, що в тім самім часі утєкло з тутєшної залози п'ятьох воєків. Нє єумнівєємось, що